

Hushållningssällskapet kalmar-kronoberg-
blekinge

info.h@hushallningssallskapet.se

2019-06-26

1 (17)

Dnr-2018:11246

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Gamlebygymnasiet i Västerviks kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Gamlebygymnasiet avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Denna granskning avser skolenhetens nationella program.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Gamlebygymnasiet i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen samt tillsammans med medarbetarna diskuterar och tar fram konkreta åtgärder som verkar för att utveckla jämställdhetsarbetet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i ökad utsträckning låter eleverna delta i planeringen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning analyserar eventuella skillnader i betygssättningen och för diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser för att på så sätt säkerställa en likvärdig betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 januari 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11246) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorn till viss del följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Vidare finns det förutsättningar för lärare att samverka med varandra och rektorn ser till att obehöriga lärare ges en planerad introduktion. Rektorn följer upp undervisningens genomförande och att såväl det kollegiala lärandet som skolans värdegrundsarbete gör avtryck i undervisningen. Rektorn styr till viss del ett strategiskt jämställdhetsarbete men arbetet kan utvecklas.

Rektorn följer till viss del upp och analyserar kunskapsresultat. Rektorn beskriver i intervjun att skolan först under senare år börjat följa upp kunskapsresultat och då främst de resultat huvudmannen efterfrågar. Det som efterfrågas av huvudmannen är andel elever som har grundläggande behörighet till högskolan, antal elever som får gymnasieexamen, genomströmningstid samt genomsnittlig betygspoäng. Rektorn jämför dessa betygsresultat med jämförbara resultat för koncernens övriga skolor. Lärarna beskriver att de deltar i dessa analyser. Rektorn följer däremot inte upp och jämför resultat på olika kurser eller hur skolans resultat förhåller sig till riksgenomsnitt. I samband med elevkonferenser under terminerna görs emellertid jämförelser av lärarnas bedömningar i olika kurser. Då gör lärarna prognoser över vilket betyg eleverna kommer att få i respektive kurs. Fokus ligger på att identifiera elever som riskerar att inte nå kunskapskraven för att se vilka insatser skolan behöver vidta för att eleverna ska nå kunskapskraven. Analysen ger även rektorn en överblick över resultaten så att skillnader mellan kurser och lärare kan urskiljas. Vidare gör eleverna en kursutvärdering efter varje avslutad kurs som kompletteras med lärarens egen analys av både elevernas utvärdering men också uppnådda kunskapsresultat. I lärarnas analyser ska de beskriva vad som fungerat bra och vad som behöver utvecklas. Dessa analyser skickar lärarna till skolledningen men lärarna beskriver att de

inte får någon återkoppling från rektorn eller biträdande rektorn på sina analyser. Rektorn och biträdande rektorn beskriver att de följer upp de kursutvärderingar som lärarna gör via enskilda samtal med berörda lärare och att det finns med som underlag i de medarbetarsamtal som de genomför med lärarna.

Det finns förutsättningar för lärare att samverka med varandra, obehöriga lärare ges en planerad introduktion och det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer med rektorn och lärare samt av inskickat material framgår att skolans arbetslag har tid avsatt för att träffas varje fredag under tre timmar för arbete som respektive arbetslag ansvarar för. På arbetslagsmötena finns en agenda som skolledning och arbetslagledare tagit fram där alla deltagande har möjlighet att lägga till punkter på dagordningen. På arbetslagsmötena är det framför allt pedagogiskt fokus. Praktiska frågor hanteras på de måndagsmöten som hålls för all undervisande personal på skolan. Lärare och rektorn berättar att skolan under innevarande läsår har arbetat med ett kollegialt lärande som innebär att lärare i grupp planerat och analyserat undervisningen och bland annat observerat varandras lektioner. Den lärare som besöket en kollegas lektion har haft instruktioner och en mall för observationer och återkoppling till undervisande lärare. Förstelärarna har därefter lett möten där erfarenheter diskuterats. Rektorn beskriver att hon träffar förstelärarna regelbundet på möten då det kollegiala lärandet planeras och följs upp. Vidare berättar lärare och rektorn att en del i det kollegiala lärandet har varit att lärarna ska hitta gemensamma beröringspunkter mellan olika kurser för att skapa både synergieffekter och samverkansprojekt. I intervjuerna med rektorn och lärarna framkommer det vidare att nya lärare får en av skolans förstelärare som mentor när de börjar sin anställning och i samband med detta träffar de rektorn samt får en pärm som beskriver skolans olika rutiner.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande och att värdegrunden genomsyrar undervisningen samt fattar beslut om hur skolans tilldelade resurser ska fördelas. Rektorn och biträdande rektorn beskriver att de via medarbetarsamtalen följer upp delar av undervisningen tillsammans med lärarna. Vidare beskriver de att skolans storlek gör att en stor del av uppföljningen kan göras via informella samtal med både lärare och elever. Rektorn berättar att eleverna ofta kommer till rektorn för att diskutera undervisningens genomförande och att dessa diskussioner ger henne en god bild att utgå från i uppföljande samtal med lärarna. Vidare beskriver både rektorn och lärare att det kollegiala lärandet kring utvecklingen av undervisningen också ger rektorn en möjlighet att följa upp undervisningen. Rektorn och biträdande rektorn har gjort ett fåtal lektionsbesök där de givit återkoppling till lärarna under läsåret, men de beskriver att det gjorts tidigare läsår och skall göras kommande läsår. Att det inte skett detta läsår beror delvis på att den biträdande rektorn började i samband med

läsårsstarten och därmed haft mycket att sätta sig in i och därför inte gjort mer än enstaka lektionsbesök.

När det gäller värdegrundsuppdraget beskriver samtliga intervjuade att skolan vid läsårets början startat ett arbete med värdeord. Rektorn beskriver att arbetet med värdeorden är en del i det systematiska värdegrundsarbetet och att de diskussioner som lärarna haft på arbetsplatsträffar och arbetslag kring värdeorden hjälper skolan att nå en samsyn kring arbetet med värdegrunden. Samtliga mentorer har låtit sina klasser välja ut tre till fyra värdeord som ska beskriva hur man ska vara och uppträda mot varandra. Dessa värdeord ska mentorerna kontinuerligt följa upp i klasserna, men lärarna och eleverna berättar att det inte har gjorts av alla mentorer. Rektorn beskriver vidare att värdegrundsfrågor diskuteras regelbundet på arbetsplatsträffar, men att det även sker diskussioner i samband med händelser som skolan behövt hantera. Eleverna berättar om en planerad temadag kring värdegrund som elevrådet ordnar med stöd av rektorn. Dagen ska fokusera på hur man ska vara mot varandra då eleverna anser att elevernas attityd gentemot varandra försämrats under terminen. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att rektorn fördelar skolans resurser efter de behov som finns och att resurserna är tillräckliga för skolans uppdrag. Rektorn har kontinuerliga avstämningar med elevhälsan om vilka behov som finns för olika elever och de beslutar om lämpliga insatser. Vidare följer rektorn tillsammans med programansvariga upp att rätt undervisningsmaterial finns till samtliga kurser. Det sker en kontinuerlig avstämning under läsåret av vilka resurser som finns och behövs beskriver rektorn.

Rektorn styr till viss del ett strategiskt jämställdhetsarbete, men arbetet kan utvecklas. I intervjun med rektorn framkommer att i många kurser är eleverna nästan uteslutande av samma kön, vilket gör att fokus mer hamnar på värdegrundsfrågor än jämställdhetsfrågor. I de gymnasiegemensamma ämnena är grupperna mer blandade då samläsning sker. Lärarna beskriver i intervjuer att det inte genomförts något strategiskt arbete kring jämställdhet, men att de efterlyst gemensamma diskussioner för att skapa en samsyn kring jämställdhetsarbetet. De insatser som gjorts gällande jämställdhetsfrågor har varit punktinsatser som enskilda lärare valt att genomföra i sin undervisning enligt lärarna. Vidare framkommer det av intervjuerna med lärarna att några lärare önskar ett tydligt strategiskt jämställdhetsarbete på skolan då många kvinnliga elever är trötta på att det finns en attityd på skolan som inte är könsneutral och som på olika sätt påverkar kvinnorna negativt. Eleverna beskriver att det endast är i ett fåtal ämnen som jämställdhet diskuteras. Några elever berättar att lärarna gör skillnad på män och kvinnor på så sätt att männen får enklare uppgifter och att lärarna har lägre förväntningar på männen. Eleverna menar att det beror på att männen inte är lika studiemotiverade som kvinnorna vilket lärarna försöker anpassa sig till genom

att ställa olika krav på män respektive kvinnor. Vidare beskriver eleverna att de tror att manliga elever på skolan känner att de måste vara på ett visst sätt för att det förväntas av dem. Av Skolinspektionens enkät till elever i år 2 på Gamlebygymnasiet, vårterminen 2018, framkommer att hela 42 procent av de elever som besvarat enkäten angett att det stämmer ganska dåligt att de i skolan pratar om jämställdhet mellan könen. Rektorn och lärarna har bestämt att det kommande kollegiala lärandet, lett av skolans förstelärare, ska handla om skolans värdegrund och jämställdhetsfrågor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen samt tillsammans med medarbetarna diskuterar och tar fram konkreta åtgärder som verkar för att utveckla jämställdhetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans jämställdhetsarbete behöver utvecklas och bli en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Granskningen visar att rektorn inte har gjort någon strukturerad uppföljning av hur lärare arbetar med jämställdhetsfrågor i undervisningen, och att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete som involverar hela skolan. Rektorn bör följa upp och analysera hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen och vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att skolan verkar för jämställdhet.

Av Lgy 11, avsnitt 1 framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Av Lgy 11, avsnitt 2.1 framgår också att läraren ska se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete följa upp och analysera hur lärarna i sin undervisning arbetar utifrån läroplanens jämställdhetsuppdrag. Rektorn behöver skapa tid för lärarna att kunna diskutera och arbeta med skolans jämställdhetsuppdrag. Detta kan rektorn exempelvis göra genom att styra mötesagendor för att få personalen att kontinuerligt diskutera jämställdhetsuppdraget och hur det naturligt blir en del av all undervisning. Det tänkta utvecklingsarbetet kring värdegrund och jämställdhet som förstelärarna leder kan vara en viktig del för lärarna i arbetet med att inkludera jämställdhetsuppdraget i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program,

4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att undervisningen är strukturerad, innehåller ett aktivt lärarstöd och är i de flesta kurser varierad. Lärarna arbetar även med att stärka elevernas motivation och självförtroende. Vidare anpassar lärarna innehåll och arbetssätt till olika elevgrupper så att de flesta elever utmanas. Lärarnas anpassningar riktas dock i högre grad till de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som krävs för målpuppfyllelse i olika kurser än till elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Det riskerar att leda till att de elever som kan nå längre i sin kunskapsutveckling inte alltid får de utmaningar som de behöver i alla kurser. I undervisningen ingår metoder för att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna men elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen är begränsad.

Undervisningen är strukturerad, innehåller ett aktivt lärarstöd och är i de flesta ämnen varierad. Av lärarintervjuer och lektionsobservationer framgår att aktiviteter på lektionerna är planerade utifrån syfte, centralt innehåll och kunskapskrav.

Undervisningen genomförs så att det är tydligt för eleverna vad de ska lära sig och vilket syftet är med olika undervisningsaktiviteter. I framför allt yrkesämnena kopplar lärarna kunskapsområden till framtida yrkesutövning, men även i övriga ämnen förklarar lärarna vilken nytta eleverna har av kunskaperna i framtiden. Lärarna klargör också vilka kunskaper eleverna förväntas utveckla under det arbetsplatsförlagda lärandet. Ansvarig lärare för det arbetsplatsförlagda lärandet skickar ut information till arbetsplatserna om vad eleverna ska lära sig i form av momentlistor som beskriver vilka moment eleverna ska genomföra samt vilka moment handledarna ska bedöma. Lärarna beskriver att det finns praktikplatser som är särskilt anpassade för elever med särskilda behov och att personalen på dessa praktikplatser är vana vid att arbeta med dessa elever och kan ge dem det stöd eleverna behöver. Vidare framgår av

lektionsobservationer samt intervjuer med lärare och elever att undervisningen på skolan i de flesta fall består av olika typer av uppgifter och aktiviteter för att göra undervisningen varierad, men att det också finns kurser där det inte förekommer i så hög grad. Av lektionsobservationerna framgår vidare att eleverna får ett aktivt lärarstöd och positiv återkoppling från lärarna i samtal kring uppgifter. Enligt eleverna kan det dock variera mellan olika lärare hur väl de kan förklara på olika sätt om eleven inte förstår lärarens första förklaring.

Lärarnas anpassningar riktas i högre utsträckning till de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som krävs för måluppfyllelse i olika kurser än till elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Lärarna beskriver att det i praktiska yrkesämnen faller sig naturligt att uppgifterna blir allt mer utmanande ju längre i utbildningen eleven kommit. Allt eftersom eleverna klarar uppgifter ges de nya uppgifter som är utvecklande för eleven. I de teoretiska ämnena beskriver lärare och elever att fokus främst är att alla elever ska klara kunskapskraven, men att det för elever som nått långt i sin kunskapsutveckling finns mer utmanande uppgifter att få. Lärarna arbetar med att ge eleverna uppgifter som kan lösas på olika nivå, så att alla elever kan ha samma uppgift men ändå visa sina förmågor på olika nivå. Lärarna beskriver emellertid att det är svårare att hinna med att utmana eleverna som nått långt i sin kunskapsutveckling då mycket av lärarnas tid måste läggas på elever som har stora behov av stöd.

I undervisningen ingår metoder för att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna men elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen är begränsad. Lärare, rektorn och elever beskriver att lärarna gör kursutvärderingar i samband med att en kurs slutar. Lärarna beskriver att de följer upp elevernas uppfattning om undervisningen via muntliga samtal och att eleverna självmant säger till om de inte är nöjda med undervisningen. Någon lärare genomför utvärderingar halvvägs in i kursen för att kunna förändra undervisningen om eleverna önskar det. Någon annan lärare använder så kallade "exit tickets" med en fråga som eleverna ska svara på innan de lämnar klassrummet för att läraren ska få en bild av om eleverna lärt sig ett visst nyckelbegrepp. Lärarna berättar vidare att eleverna delvis utvärderar sitt arbetsplatsförlagda lärande via loggböcker. I dessa ska eleverna beskriva vad de gjort under sin praktik och via det kan lärarna utvärdera praktiken. Utöver detta genomförs också trepartssamtal efter genomförd praktik mellan elev, lärare och handledare där även en gemensam utvärdering görs. Utvärderingarna av praktiken skickas till rektorn förklarar lärarna. När det gäller planering av undervisningen förklarar lärarna att de gör planeringen och stämmer därefter av den med eleverna som då kan få tycka till om bedömningstider och bedömningsformer. Någon lärare beskriver att hen börjar planeringen med att fråga eleverna om de har speciella intresseområden och hen

försöker därefter tillgodose elevernas önskemål så länge de stämmer med det centrala innehållet i kursen. Eleverna beskriver att de sällan kan påverka innehållet i planeringar men att de har möjlighet att påverka bedömningsform och tidpunkt för bedömningar. I något yrkesämne frågar lärarna vad eleverna är intresserade av och försöker anpassa planeringen därefter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i ökad utsträckning låter eleverna delta i planeringen av undervisningen

Skolinspektionen bedömer att lärarna i högre utsträckning behöver planera undervisningen tillsammans med eleverna för att på så sätt öka elevernas inflytande över utbildningen. Granskningen visar att elevernas inflytande på undervisningen till övervägande del är begränsat till att påverka när i tid bedömningstillfällen, redovisningar eller inlämningar ska ske. Påverkansmöjligheterna varierar också mellan olika kurser och lärare.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Av Lgy11, avsnitt 2.3 framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att eleverna i större utsträckning ges möjlighet att ha inflytande över undervisningen genom att lärarna utvecklar lämpliga former för att planera undervisningen tillsammans med eleverna. Eleverna kan exempelvis bidra med idéer på arbetssätt och arbetsformer, samt där det är möjligt påverka undervisningens innehåll efter sina intressen. Ett reellt inflytande över planeringen av undervisningen är också av vikt för elevernas tilltro till demokratiska arbetsformer.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen till bedömningen är att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Det pågår också ett främjande och förebyggande arbete för en trygg skolmiljö.

Det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Samtliga intervjuade uppger att studieron är god på lektionerna. Det framkommer visserligen exempel på att det finns problem med studieron i någon klass men i det fallet har lärare, elevhälsan och skolledningen gemensamt analyserat situationen och startat åtgärdande insatser. På de lektioner Skolinspektionen observerade rådde studiero även om den varierade beroende på vilken arbetsform som användes. Av samtliga intervjuer framgår att skolan genomför enkäter där elevernas uppfattning om studiero och trygghet mäts. Resultaten från skolans egna enkäter visar att eleverna är trygga och trivs mycket bra på Gamlebysskolan samt att eleverna tycker att det råder studiero enligt rektorn. Enkätresultaten har rektorn diskuterat och analyserat tillsammans med personalen på arbetsplatsträffar. Eleverna berättar att det vid något tillfälle hänt att en elev upprepade gånger stört undervisningen och att lärarna då bett eleven lämna klassrummet. Vidare berättar eleverna att lärarna använder de grupprum som finns i närheten av lektionssalarna och delar upp eleverna när de är i större grupper för att på så sätt minska risken för att elever stör varandra. Lärarna och elevhälsan berättar att det kontinuerligt diskuteras förebyggande arbete kring studiero på arbetsplatsträffar och arbetslagsmöten. De berättar att många diskussioner har förts kring om skolan ska införa ett mobiltelefonförbud eller inte och att resultatet har blivit att varje lärare får avgöra om mobiltelefonerna behövs i undervisningen. Om så inte är fallet ska eleverna inte använda mobiltelefonerna under lektionstid.

Det pågår ett främjande och förebyggande arbete för en trygg skolmiljö där såväl elever som personal och rektorn deltar. Av Skolinspektionens enkät till elever i år 2 på gymnasiet, vårterminen 2018, framgår att skolans elever har en mer positiv

uppfattning om tryggheten än vad genomsnittet för de skolor som deltog i enkätomgången visar. Rektorn och lärarna beskriver att det vid varje läsårsstart genomförs en introduktion för skolans nya elever. De första dagarna får eleverna i år 1 bekanta sig med varandra, lärare och miljö på skolan. Därefter kommer eleverna i år två och genomför trivselaktiviteter med de nya eleverna. Denna start gör att alla elever hittar en vuxen som de är trygga med och lär känna skolkamrater. Introduktionen är viktig för trygghetsarbetet enligt samtliga intervjuade. Under hösten genomförs också gemensamma aktiviteter där elever från alla årskurser deltar och samarbetar över årskursgränserna. Vidare berättar eleverna och rektorn att eleverna via elevrådet genomför temadagar och att de inom kort kommer hålla en temadag kring värdegrund och trygghet. Vidare berättar rektorn att tryggheten är extra viktigt på en skola som Gamlebygymnasiet då många elever bor på skolans internat. Det gör enligt rektorn att det sker kontinuerliga uppföljningar av tryggheten och att det bedrivs ett förebyggande arbete.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Skälen till bedömningen är att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning samt att rektorns analys av lärarnas bedömning och betygssättningen är begränsad.

Rektorn ger inte lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning. Av inkomna dokument och intervjuer framkommer att lärarna har fått kompetensutveckling i betygssättning. Bland annat har lärarna deltagit i Skolverkets webbkurs om betygssättning. Alla lärare har också läst Skolverkets allmänna råd om betygssättning som en del i ett kollegialt lärande samt deltagit i fortbildning under studiedagar. Enligt lärarna använder några av dem material från Skolverkets bedömningsportal men inte alla. Rektorn har sett till att samtliga lärare har inloggning till Skolverkets bedömningsportal och hon uppmanar lärarna att använda det material som finns där, men rektorn har inte följt upp att lärarna använder materialet som ett sätt att öka likvärdigheten i bedömningar. Vissa lärare har kollegor att sambedöma med och gör detta kontinuerligt. Flera lärare saknar dock kollegor att sambedöma med

då de är ensamma på skolan om att undervisa i sina ämnen. Lärarna förklarar att flera av dem har kollegor på andra skolor inom koncernen, men att de träffas för sällan för att kunna sambedöma och stämma av likvärdigheten i bedömningar kontinuerligt. Samverkan kring bedömning med skolorna i Kalmar och Växjö skulle vara möjligt men enligt skolledningen saknas för närvarande en organisation för detta. Av intervjuer framgår att elevernas arbetsplatsförlagda lärande vägs in i elevernas kursbetyg genom bland annat trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare på arbetsplatsen. Inför praktiken får elever och handledare ut momentlistor som beskriver vilka moment eleverna ska utföra och bedömas på under det arbetsplatsförlagda lärandet.

Rektorns analys av betygssättningen är begränsad och hon har inte strukturerat gjort jämförelser för att analysera likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygssättning. Rektorn har inte exempelvis inte analyserat relationen mellan nationella kursprov och kursbetyg. Nationell statistik visar att i exempelvis kursen Matematik 1A under åren 2016-2018 har 73-85 procent av eleverna ett högre kursbetyg i jämförelse med provbetyget. Lärarna beskriver att det inte förs gemensamma samtal om skillnader i betyg mellan klasser eller kurser eller betygsfördelning inom kurser i syfte att säkerställa likvärdigheten i lärarnas betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning analyserar eventuella skillnader i betygssättningen och för diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser för att på så sätt säkerställa en likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver följa upp och analysera att lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper är likvärdig. Analys och diskussion med lärarna om eventuella skillnader i bedömning och betygssättning är ett viktigt redskap i rektorns arbete med att säkerställa likvärdighet.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Vidare framgår av 3 kap. 14 § skollagen att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247, s. 42-44) med kommentarer om betyg och betygssättning framgår att rektorn, tillsammans med lärarna, bör följa upp betyg

och nationella provbetyg inom skolenheten så att det vid behov blir möjligt att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg. Vidare beskrivs att rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper. Om avvikelser förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn på ett mer systematiskt sätt följer upp och analyserar lärarnas bedömning och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv för att kunna säkerställa en rättvis betygssättning av god kvalitet. Detta arbete kan exempelvis omfatta jämförelser av skillnader i betyg i och mellan olika kurser eller år samt jämförelser av resultaten på nationella kursprov och betyg. I arbetet behöver rektorn diskutera resultatet av analysen med lärarna.

På Skolinspektionens vägnar

 Eleonor Duvander

 Hans Granath

Signerat av: Eleonor Duvander

Signerat av: Hans Granath

Eleonor Duvander
Beslutsfattare

Hans Granath
Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredarna Lena Stadler och Anders Berggren medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6 maj 2019 och den 7 maj 2019. Besöket genomfördes av Hans Granath och Anders Berggren.

Huvudman för Gamlebygymnasiet är Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge. Skolans verksamhet omfattar de nationella programmen naturbruksprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet samt introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val med inriktning mot naturbruksprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet. Vid tidpunkten för granskningen gick det 131 elever på skolan. Skolenhetens arbete leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor.